

EDVARD KARDELJ — KRIŠTOF

VELIKI REVOLUCIONAR IN MISLEC

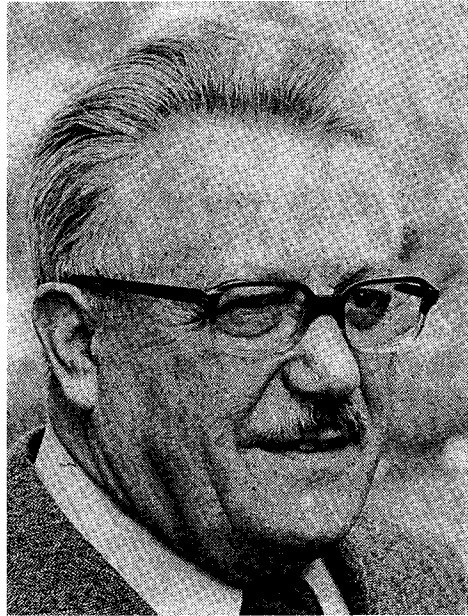
Umrl je veliki sin Jugoslavije, zvest Titov sopotnik in velik humanist.

Bil je v prvih vrstah borcev za svobodo in ponosen zagovornik jugoslovanske enotnosti.

Zgled vsem revolucionarjem v svetu in osebnost svetovnega pomena.

Vse življenje je posvetil idealom delavskega razreda in dal izreden prispevek k ustvarjanju in uveljavljanju nove Jugoslavije.

Neomajno je veroval v ljudi in nam zapustil zahteven kažipot.

On sam nam je o sebi povedal in dal za sedanost in bodočnost dragocena navodila:

Moj oče je bil krojač, pozneje pa hišnik, mama je bila delavka v tobačni tovarni. Živelimo slabo. Oče je zaslužil zelo malo, mati je kmalu zapustila tobačno tovarno. Lahko rečem, da smo več stradali kot normalno živeli.

Teško je reči, kateri je bil v življenju moj najlepši trenutek. Vsekakor pa je to bil naš partizanski boj v celoti. Menim, da je bil najlepši ne le zame, temveč za vsakogar, ki je v njem sodeloval.

Rad imam svojo življenjsko pot. Ker sem takšno doživel, ker je v razmerah, v katerih sem živel, morala biti takšna. Razen tega menim, da je za človeka važno živeti samo, če ustvarja. S tem izrazom si ni treba misliti samo velikih stvari. Človek velja toliko, kolikor je dal pokolenju, ki mu pripada, s svojo ustvarjalno dejavnostjo, kjerkoli in na kakršenkoli način. Ustvarjanje pa je boj, boj v malem in velikem, boj z materijo, boj v družbenih odnosih, boj z zaostalostjo mnenj. Vse življenje, ki smo ga preživeli, je bilo

polno takšnega boja, a vsak je prispeval tisto, kar je mogel prispevati. Drugačnega življenja si res ne bi mogel misliti.

Temelj vseh svoboščin in pravic delovnih ljudi in občanov v naši socialistični družbi je pravica do samoupravljanja. To je nova in neposredna demokratična socialistična pravica, ki je možna edino v razmerah družbene lastnine nad proizvodjalnimi sredstvi in vladajočega položaja delavskega razreda v družbi. Ta pravica je nedotakljiva in neodtujljiva in kot takšna pripada vsem delovnim ljudem in občanom.

Socialistično samoupravljanje, se pravi pravica do samoupravljanja, je nedvomno velika pravica, toda hkrati tudi velika odgovornost, ker mora v sistemu samoupravne demokracije vsak človek imeti vso odgovornost tudi za usodo drugega človeka.

Bistvo delegatskega sistema ni širok formalni demokratizem, niso stotisoči izvoljenih delegatov niti njihovi pogostni sestanki, ampak neposredno izražanje volje in interesov delovnih ljudi.

Katera demokratična pravica in katera svoboda lahko zamenja tiste demokratične pravice in tiste svoboščine človeka, ki mu omogočajo, da — osvobojen sistema razredne eksploatacije in političnega podrejanja v sistemu centralistične države — sam odloča o pogojih, sredstvih in plodovih svojega dela in ustvarjanja, s tem pa tudi o družbenih razmerah, v katerih živi in dela. Takšna samoupravna svoboda zagotavlja tudi svobodo osebne lastnine, toda takšne, ki izraža pravico vsakega državljana, da svobodno razpolaga s plodovi svojega, ne pa tujega dela.

Živeli bi v iluziji, če bi mislili, da je mogoče enkrat za vselej dati formulo in recept za idealno samoupravno socialistično družbo, ali pa da je zmago samoupravljanja mogoče izbojevati v eni sami bitki. Razvoj samoupravljanja bo bitka in trud cele epohe, boj interesov in prakse delovnega človeka skupaj z ustvarjalnim prizadevanjem najnaprednejše ideologije, znanosti in politike.

Za nas je nastajanje socialističnih družbenih odnosov zapleten in dolgotrajen zgodovinski proces, v katerem ni napredka, enako kot napredek nikdar v zgodovini ni imel konca.